

13.03.2014

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntö

Käsittely- ja oikeusastejärjestyksen muuttaminen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja kansainvälistä perheoikeutta koskeissa asioissa

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa mietinnöstä, joka koskee käsittely- ja oikeusastejärjestyksen muuttamista rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja kansainvälistä perheoikeutta koskeissa asioissa. Oikeusministeriön työryhmä esittää rikoksen johdosta tapahtuvien luovuttamisasioiden alioikeuskäsittelyiden keskittämistä Helsingin kärjäoikeuteen nykyisten neljän toimivaltaisen kärjäoikeuden sijasta. Lisäksi työryhmä ehdottaa, että muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttäisi muutoksenhakulupaa. Työryhmän ehdotus ei koske miltään osin yleisen luovuttamislain (7.7.1970/456) mukaista menettelyä. Sisäministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Sisäministeriön näkemyksen mukaan valtaosalla työryhmän mietinnön ehdotuksista ei ole vaikutusta poliisin toimintaan. Poliisin tehtävä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa liittyä luovutettaessa henkilö Suomesta yleensä henkilön kiinniottamiseen, säilöön ottamiseen sekä luovutusasian johdosta tapahtuvaan kuulemiseen ja selvittämiseen. Lisäksi Keskusrikospoliisi vastaa käytännössä tietojen vaihdosta Suomen ja kuuluttavan valtion välillä sekä yhteydenpidosta kuuluttavan maan toimivaltaisiin viranomaisiin. Pohjoismaisen luovuttamislain (21.12.2007/1383) 18 §:n ja EU-luovuttamislain (30.12.2003/1286) 21 §:n mukaisesti Keskusrikospoliisi vastaa luovuttamisasian valmisteluun kuuluvasta tuomioistuinkäsittelyä edeltävästä luovutuskuulemisesta ja asian selvittämisestä. Lisäksi Keskusrikospoliisi vastaa luovutus päätöksen täytäntöönpanosta. Sisäministeriö toteaa, että asioiden keskittäminen Helsinkiin ei aiheuta toiminnallisesti Keskusrikospoliisille ongelmia eikä juurikaan kuluja.

Ainoa poliisin toimintaan vaikuttava ehdotus on rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva oikeuspaikan muutos. Vaikutukset toimintaan aiheutuvat siitä, että käytännössä paikallispoliisi huolehtii luovuttamispyynnön kohteena olevien henkilöiden kuljettamisesta. Mikäli luovuttamista koskevat asiat keskitetään esityksen mukaisesti Helsingin kärjäoikeuteen, niin paikallispoliisin suorittamat kuljettamismatkat pidentyvät. Määrällisesti kyseessä ei kuitenkaan ole iso asia, koska mietinnön mukaan luovuttamisasioiden keskittäminen siirtäisi muista kärjäoikeuksista Helsingin kärjäoikeuteen vuosittain korkeintaan 20 juttua, joten kuljetusmatkojen pidentyminen ei aiheuttane merkittäviä kustannus- ja resurssivaikutuksia.

Luovutettavaksi pyydetyn henkilön kuuleminen henkilökohtaisesti on jatkossakin pääsääntö ja tämä koskee myös säilöönottoa koskevaa tuomioistuinkäsittelyä. Tämä tarkoittaa sitä, että säilöön otettu henkilö jouduttaisiin toimittamaan kiinniottamispaikkakunnalta pääkaupunkiseudulle luovutusprosessin alkuvaiheessa lyhyen määräajan puitteissa, koska tuomioistuimen on luovuttamislakien mukaisesti otettava säilöön ottamisen voimassa pitämistä koskeva asia käsiteltäväkseen viipymättä noudattaen soveltuvin osin, mitä pakkokeinolaissa säädetään vangitsemisvaatimuksen käsittelystä.

13.03.2014

13.03.2014

Lainmuutoksen yhteydessä olisikin syytä pohtia mahdollisuutta käyttää videokuulemista nykyistä laajemmin, jolloin kuljetusten järjestelylle ja niiden toteutustavalle jäisi enemmän aikaa.

Kansliapäällikkö

Päivi Nerg

Henkilöstösuunnittelija

Hanne Huvila

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Sisäministeriö SM 13.03.2014 klo 16.58. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Sisäministeri Räsänen
Valtiosihteeri Nahkala
Erityisavustajat Andersson ja Falk
SM/PO